

У петак 23. априла у рану зору косовска полиција почела је да руши предајнике српских мобилних оператера и да сече каблове фиксне телефоније јужно од Ибра. Исте вечери појавила се вест агенције Бета да је, због свега овога, менаџмент српског Телекома издао налог да се обустави доток Телекомовог интернет сигнала провајдерима на Косову.

У суботу 24 априла косовски полицајци су наставили овај посао, и не само да су рушили предајнике мобилних оператера већ су секли каблове и уништавали опрему и материјале једне мале српске ТВ станице. Такође, у суботу 24 априла на сајту РТС -а нашла се вест да председник Тадић у свом интервјуу за Ал Џазиру помиње нове преговоре са Албанцима, избегавајући да даје директне одговоре на питања новинара: „Да ли се преговори односе на евентуалну поделу Косова“ али помињући „флексибилност“ и то како „не може једна страна да изгуби све а да друга страна добије све“.

Срби јужно од Ибра већ скоро годину дана плаћају струју албанском КЕК-у. Ускоро ће се навићи да користе услуге косовских мобилних и интернет провајдера, али све ређе ће звати своје рођаке „у иностранству“ јер је то скупо... Неће их изненадити ни отворена прича о подели Косова. Навикли су на бахатост и насилна „решења“ Албанаца и на лицемерне изјаве српских политичара задужених за Косово, а које немају везе са стварношћу, али сада папагајски понављају како је искључење телефона „насилни акт“ и како се због тога „Срби осећају небезбедно“... Да предузму не могу ништа. Већ јако дуго.

Да предузме, наравно, не може ништа ни онај лепши државни секретар у министарству за КиМ који позива Србе који су остали без телефона да се побуне и организују демонстрације. Бесмислена порука након прошлогодишњег искуства у Штрпцу и после свих сличних искустава у последњих десет година, порука која се шаље када се нема шта рећи. Како да демонстрирају ти Срби против косовске полиције? Чиме да се супротставе и ко ће им помоћи када се понови она страшна слика где се неки голоруки и слуђени народ сукобљава са полицијом? Да ли ће секретар послати неку посебну јединицу, специјални корпус који ће одбранити Србе када се подигну против „силе и неправде“? Неће. Није луд, а и кога би послао?

Срби јужно од Ибра, којима се он обраћа, срећом, све мање слушају предлоге који стижу из министарства за КиМ и још мање предлоге севернокосовских лидера. Међутим, све

боље читају поруке које шаље Београд, а које углавном свде на исто. Таква, заправо, једна једина порука могла би да гласи и овако „дигли смо руке од вас“.

Све у свему, тужан приказ. За разлику од српског севера где су људи постали апатични јер имају све мање вере у причу о „бранику отаџбине“ од које су живели више од једне деценије, ови Срби јужно од Ибра нису више чак ни апатични. Они који су решили да остану или да се врате на Косово, остају и враћају се са свешћу да ће живети у земљи која није српска. Међутим, колико год да су се навикли, колико год да су се чак и помирили с тим да њихове Србије нама на овом парченцету земље, тужно је чути како су се уплашили стари, болесни и немоћни. Уплашили су се заправо сви они који би, упркос свему, још увек да верују да је Србија негде ту, да је присутна макар кроз те телефоне, макар кроз канале српске телевизије, да могу, ако им позли, да позову српску хитну помоћ и на српском траже лекара, да зову ту исту полицију или било кога другог упомоћ ако се не осете безбедно, ако им неко упадне у двориште, запуца, разбија прозоре каменицама... да зову своје „у Србији“ и питају их како су. Уплашили су се сви они који немају пара да разговарају са Србијом преко страног провајдера, којима је много да дају 5 евра да би питали неког свог у тој Србији шта има ново и једва стигли да чују одговор.

Ипак неприпремљени. Увек, још увек, и даље неприпремљени.

Увек неприпремљени јер су их лагали, неприпремљени, јер им нико из оне приштинске владе није благовремено рекао „људи тад и тад искључујемо телефоне, спремите се, купите нове картице, забележите нове бројеве...“ Неприпремљени јер им ни српски Телеком, није рекао „Е, људи, готово је“, ни из министарства за КиМ им ништа не говоре, ни председник Србије, ни Вук Јеремић који их заступа по свету... Нису им говорили ни када се '99. војска повлачила. Ни координациони центри им се нису обраћали са истином (а сви су знали да је готово), ни највећи борац за КиМ, Војислав Коштуница, који их је током свога мандата изузео из пописа становништва РС - није им рекао „људи, ви баш и нисте грађани Србије“, него напротив. Подржавао их је да воде изгубљени рат са стварношћу.

Стварност је да као мобилни претплатник српског провајдера на Косову нисте више доступани.

Извинили смо се за Србереницу, извинили Хрватима... и сада би био ред да се извинимо Србима на Косову. Али нећемо, као што се нисмо извинили ни онима из Републике

Српске Крајине, као што се сутра нећемо извинити Републици Српској, као што се, уосталом, нисмо и нећемо се никада извинити свим оним људима који су бежећи из Српске Крајине завршили на Косову, ни онима које је Република Србија убедила да се врате на Косово, као ни онима које је убедила да ће бити лепо дочекани ако једног дана побегну са тог Косова... Република Србија, након свих прича о подели Косова, треба да се извини свим Србима јужно од Ибра зато што их је пре само годину дана убеђивала да не плаћају струју и сукобљавају се са косовском полицијом, зато што их данас убеђује да праве демонстрације због укидања мобилне и фиксне телефоније, зато што им и даље држи вакеле о неучествовању у косовским институцијама, не нудећи никакву алтернативу, зато што их и даље етикетира као некакве издајнике са раздаљине од 500 километара. Зато што их није одговорно и благовремено обавестила да нису више део Србије.

Уколико прича о подели не прође због тога што многи из ЕУ нису расположени за нова мењања граница, Република Србија би ускоро требало да се посебно извини и Србима са севера Косова, због лагања, замлаћивања и држања људи у подруму, који је илузија да се живи и ради за некакву „нашу ствар“, као у Кустуричином „Подземљу“. Док се изнад, на површини где је дан и где има светла, тргује, путује, живи на рачун оних траги - комичних ликова из „подземља“, који је можда најадекватнија парадигма за оно што је Србија направила од српског Косова. Подрум, у којем живе људи, окружени албанском државом која то није, али је решена да настане по сваку цену, чинећи ствари као што је рушење српских предајника у рану зору, чак мимо знања међуароне заједнице по опробаном принципу „прво сруши па онда преговарај“. Без телефонских и интернет веза са светом, српке средине на Косову, заиста личе на мала „Подземља“, на места где су људи изгубили и онај елементарни контакт са светом и којима преостају само две ствари: или ће прихватити да је Србија постала иностранство (толико кошта телефонски разговор) или неће прихватити, и продаће оно што им је остало и доћи у ту своју Србију и доживљавати да се на њих гледа као на „издајнике“ који су продали Косово. И називаће их „Шиптарима“ и дођошима....

Уосталом, ништа ново. Не бих да прејудуцирам, али не изгледа добро. Једноставно, не изгледа добро.